

ctDNA analyse in de moleculaire pathologie

Winand N.M. Dinjens

KMBP, Hoofd Moleculaire Diagnostiek

Afdeling Pathologie

Erasmus MC Kanker Instituut

w.dinjens@erasmusmc.nl

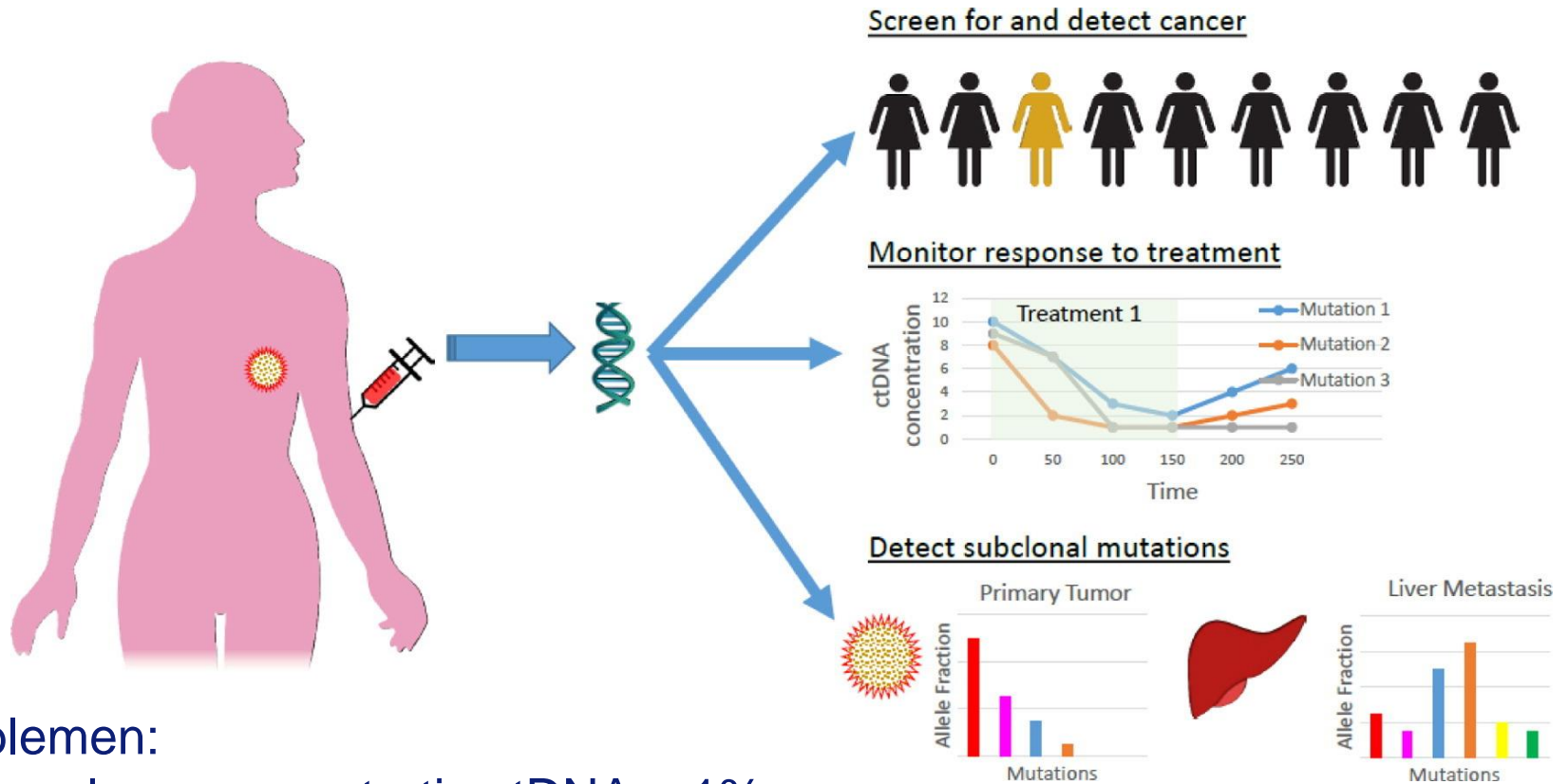
Belangen Disclosure

Sponsoring translationeel onderzoek: AstraZeneca

Lid adviesraad GI cancer, Amgen BV

DNA in het bloed: cfDNA en ctDNA (normaal en tumor DNA: <math><0,1>50\%</math>)

Tumor-specifieke afwijkingen (mutaties, AI) kunnen gebruikt worden voor:

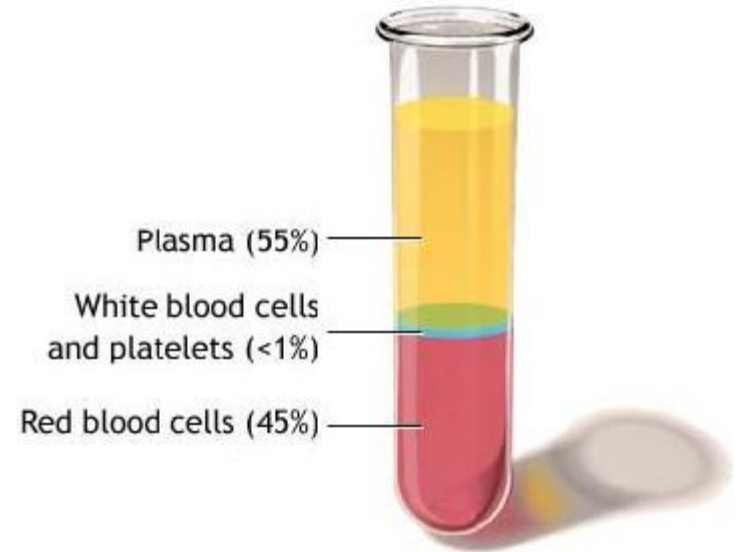
Problemen:

- Zeer lage concentratie ctDNA: <math><1\%</math>
- Sterk gefragmenteerd
- Gevoelige detectie nodig: <math><1\%</math>

Bloedafname (liquid biopsy)
Minimaal invasief: CellSave

Opslag: maximaal 96 uur K.T.

Verzamelen plasma: centrifugatie

DNA isolatie: 5 ml plasma

QiaAmp Circulating Nucleic Acid (QiaAmp CNA) kit

DNA 20-60 μ l, totaal 10–100ng

Input S5XL 13 μ l, 5-50ng

Oncomine cfDNA panels:

Lung: ALK (25), NRAS (23), PIK3CA (3), ROS1 (1), EGFR (39), MET (18), BRAF (7), KRAS (12), MAP2K1 (13), TP53 (34), HER2 (1)
Totaal 176 hotspots

Breast: SF3B1 (1), PIK3CA (18), FBXW7 (2), ESR1 (7), EGFR (7), KRAS (10), AKT1 (1), TP53 (97), HER2 (2), HER3 (16)
Totaal 161 hotspots

Colon: NRAS (22), PIK3CA (14), FBXW7 (8), BRAF (3), APC (36), EGFR (10), KRAS (13), AKT1 (1), CTNNB1 (6), HER2 (9), MAP2K1 (10), TP53 (97), HER2 (9), SMAD4 (8), GNAS (5)
Totaal 242 hotspots

Workflow

DNA Isolation

Isolation of cfDNA from blood or DNA from tumor

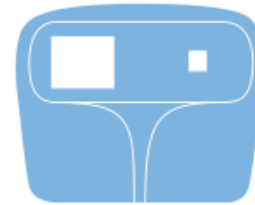
Library preparation

Oncomine™ cfDNA Assays

Template preparation

Ion Chef™ System

Next-generation sequencing

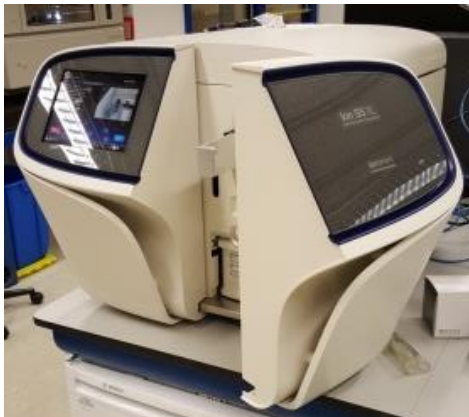
Ion S5/S5XL™ System

Post-sequencing analysis

TSS 5.2 variantCaller

Ion Reporter™ Software

Chips: 520: 5 miljoen reads output
530: 20 miljoen reads output
540: 80 miljoen reads output

Unique Identifier Tagging (single molecule molecular tag)

1. **Start:**   **2 PCR cycli met “uniquely tagged primers”
en A/P1 adaptors:** 4000 verschillende mogelijkheden
2. **Resultaat:**   Copie van elk origineel DNA fragment (template) wordt geflankeerd door de random sequences en A/P1 sequentie adaptors aan 5' en 3' uiteinde.
4000 x 4000 = **16 miljoen unieke identifiers per amplicon**
> Significant meer dan het aantal haploïde genomen
input DNA: ~6000 haploïde genomen in 20 ng
3.   **Zuivering: verwijdering niet gebruikte tagged primers**
4.   **18 PCR cycli met universele A/P1 adaptors, daarna 2x zuivering**
5.   **Sequencing S5XL**

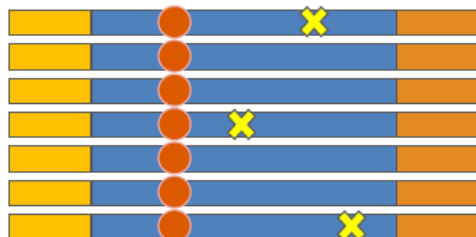
cfDNA molecule with tumor variant

1) Tag labeling of each DNA molecule

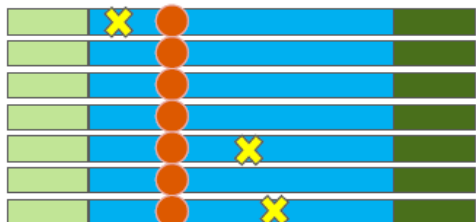

2) Tag family amplification and sequencing

● True Variant

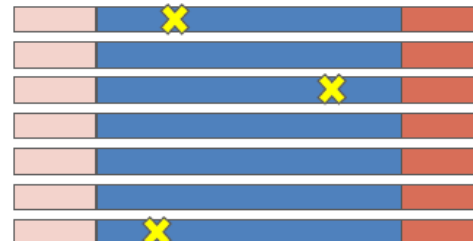
✕ Error

2) Error correction via consensus sequence

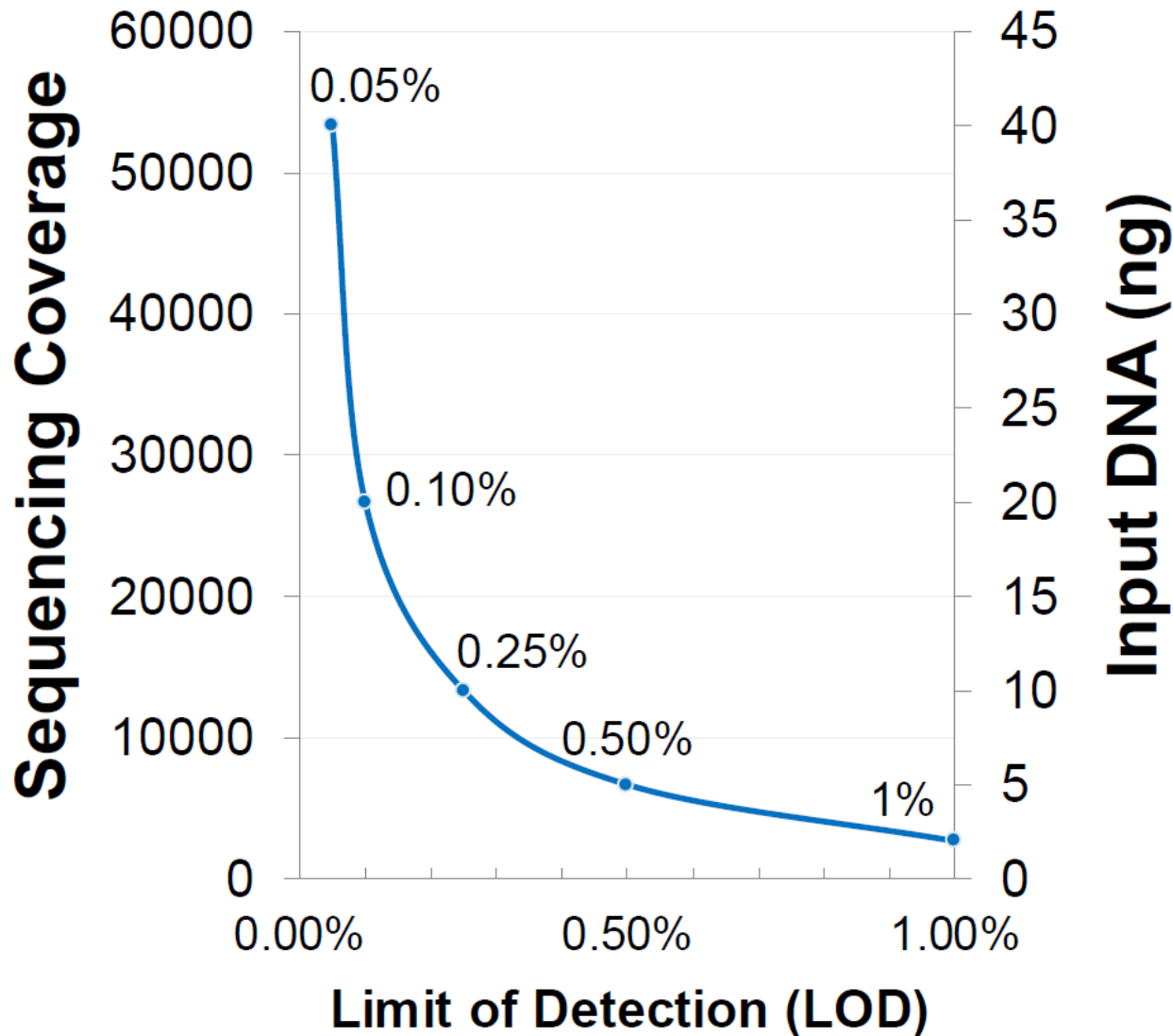

Wild type cfDNA molecule

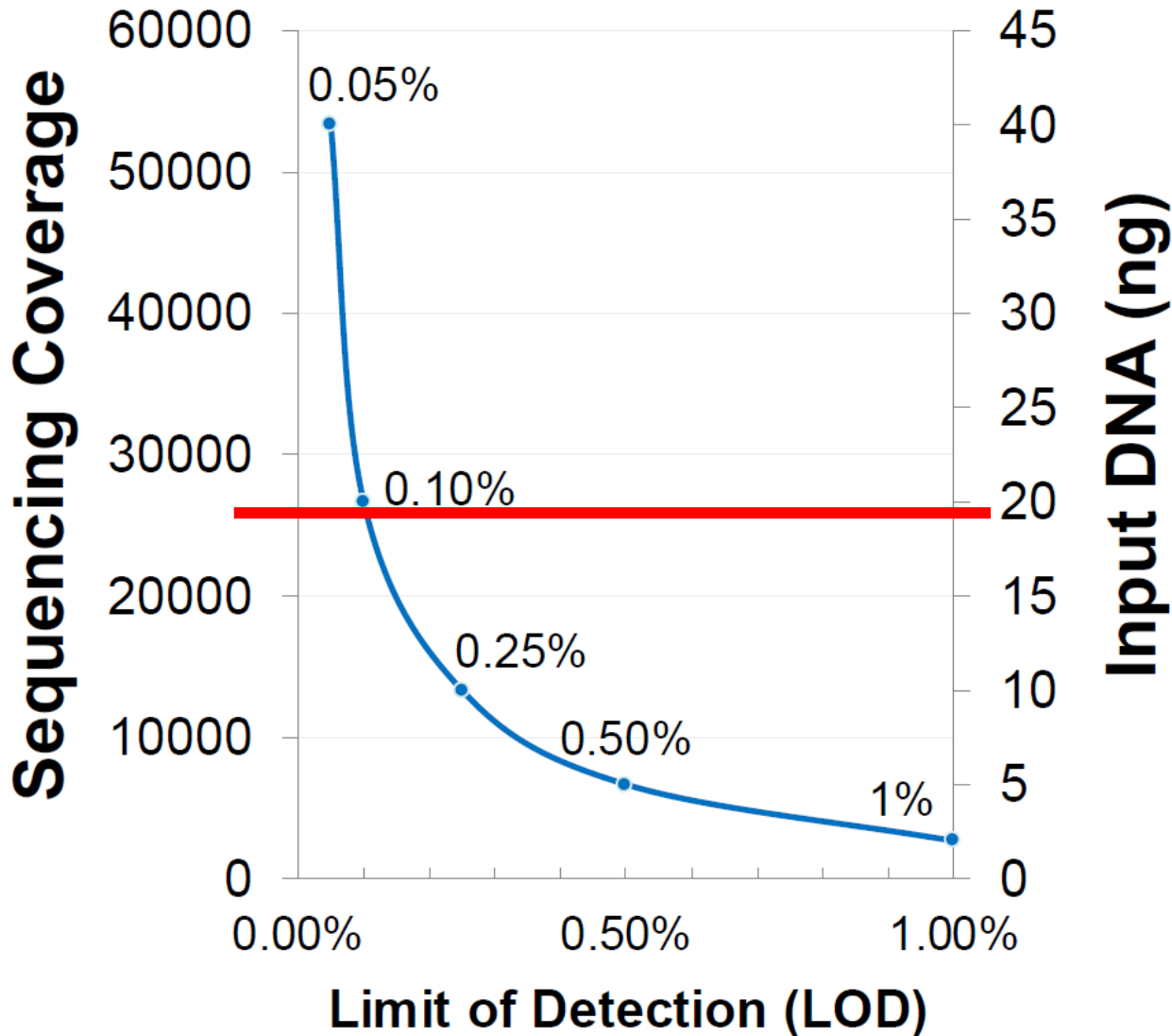

Limit of detection

Limit of detection

Detectie 0,1% variant:

20ng input

~ 6000 haploïde genomen

~ 6000 templates

25000x coverage

6000 unieke moleculen

0,1% = 6 moleculen variant

Horizon multiplex cfDNA referentie

DNA samples die cfDNA monsters representeren.

Bevat 8 mutaties met 5%, 1% en 0,1% allel frequenties

Wildtype monster voor detectie achtergrond

Bepalen sensitiviteit en specificiteit

Bepalen limit of detection

Validatie en verificatie

EGFR

L858R

ΔE746-A750

T790M

V769-D770insASV

KRAS

G12D

NRAS

Q61K

A59T

PIK3CA

E5454K

Erasmus MC

Kanker Instituut

Resultaat 0% mutant (wildtype)

20ng input

Gene	Variant	Horizon%	Coverage	AlleleReadCov	AlleleReadFreq	MolCov	AlleleMolCov	AlleleMolFreq
NRAS	Q61K	0.00%	29968	0	0.00%	4082	0	0.00%
NRAS	A59T	0.00%	29959	0	0.00%	4087	0	0.00%
PIK3CA	E545K	0.00%	27659	0	0.00%	3928	0	0.00%
EGFR	ΔE746 - A750	0.00%	31918	0	0.00%	4457	0	0.00%
EGFR	V769 - D770insASV	0.00%	34985	0	0.00%	4942	0	0.00%
EGFR	T790M	0.00%	35582	0	0.00%	4616	0	0.00%
EGFR	L858R	0.00%	21104	0	0.00%	2559	0	0.00%
KRAS	G12D	0.00%	33049	0	0.00%	4368	0	0.00%

Resultaat 5% mutant 20ng input

Gene	Variant	Horizon%	Coverage	AlleleReadCov	AlleleReadFreq	MolCov	AlleleMolCov	AlleleMolFreq
NRAS	Q61K	6.30%	27151	1706	6.28%	3872	240	6.20%
NRAS	A59T	6.30%	27150	1738	6.40%	3877	240	6.19%
PIK3CA	E545K	6.30%	25833	1727	6.69%	3698	251	6.79%
EGFR	ΔE746 - A750	5.00%	29833	1316	4.41%	4113	234	5.69%
EGFR	V769 - D770insASV	5.00%	32856	1325	4.03%	4718	212	4.49%
EGFR	T790M	5.00%	32807	1481	4.51%	4410	194	4.40%
EGFR	L858R	5.00%	19648	1035	5.27%	2462	135	5.48%
KRAS	G12D	6.30%	31411	1854	5.90%	4127	254	6.15%

Resultaat 1% mutant 20ng input

Gene	Variant	Horizon%	Coverage	AlleleReadCov	AlleleReadFreq	MolCov	AlleleMolCov	AlleleMolFreq
NRAS	Q61K	1.30%	26349	376	1.43%	3800	50	1.32%
NRAS	A59T	1.30%	26345	391	1.48%	3806	60	1.58%
PIK3CA	E545K	1.30%	26618	460	1.73%	3808	67	1.76%
EGFR	ΔE746 - A750	1.00%	28952	257	0.89%	4052	47	1.16%
EGFR	V769 - D770insASV	1.00%	34199	252	0.74%	4794	36	0.75%
EGFR	T790M	1.00%	31665	228	0.72%	4287	35	0.82%
EGFR	L858R	1.00%	19473	226	1.16%	2457	32	1.30%
KRAS	G12D	1.30%	31269	449	1.44%	4173	66	1.58%

Resultaat 0,1% mutant 20ng input

Gene	Variant	Horizon%	Coverage	AlleleReadCov	AlleleReadFreq	MolCov	AlleleMolCov	AlleleMolFreq
NRAS	Q61K	0.13%	23932	39	0.16%	3587	7	0.20%
NRAS	A59T	0.13%	23929	21	0.09%	3589	3	0.08%
PIK3CA	E545K	0.13%	21881	12	0.05%	3289	2	0.06%
EGFR	ΔE746 - A750	0.10%	25860	30	0.12%	3875	5	0.13%
EGFR	V769 - D770insASV	0.10%	27916	0	0.00%	4257	0	0.00%
EGFR	T790M	0.10%	30505	23	0.08%	4262	4	0.09%
EGFR	L858R	0.10%	18319	21	0.11%	2454	3	0.12%
KRAS	G12D	0.13%	27944	70	0.25%	3977	9	0.23%

Mevrouw, 57 jaar, in 2008 longcytologie: NSCLC

Mevrouw, 57 jaar, in 2008 longcytologie: NSCLC

	EGFR	EGFR	TP53	EGFR	EGFR	PIK3CA	PIK3CA	TP53
	V834L	L858R	R248W	T790M	C797S	E545K	E542K	R175H
Cytologie-2010	60	56	75					
long-brush 2,1								

Aangegeven zijn percentages variant
ng input DNA

Mevrouw, 57 jaar, in 2008 longcytologie: NSCLC

	EGFR	EGFR	TP53	EGFR	EGFR	PIK3CA	PIK3CA	TP53
	V834L	L858R	R248W	T790M	C797S	E545K	E542K	R175H
Cytologie-2010	60	56	75					
long-brush 2,1								
Cytologie-2014	51	9	5	4				
Long spoeling 6,3								

Aangegeven zijn percentages variant
ng input DNA

Mevrouw, 57 jaar, in 2008 longcytologie: NSCLC

	EGFR V834L	EGFR L858R	TP53 R248W	EGFR T790M	EGFR C797S	PIK3CA E545K	PIK3CA E542K	TP53 R175H
Cytologie-2010 long-brush 2,1	60	56	75					
Cytologie-2014 Long spoeling 6,3	51	9	5	4				
Bloed-aug 2016 18	aanw.	1,6 (7)	3,2 (32)	3,74 (27)	3,19 (23)			

Aangegeven zijn percentages variant, (aantal unieke moleculen)
ng input DNA

Mevrouw, 57 jaar, in 2008 longcytologie: NSCLC

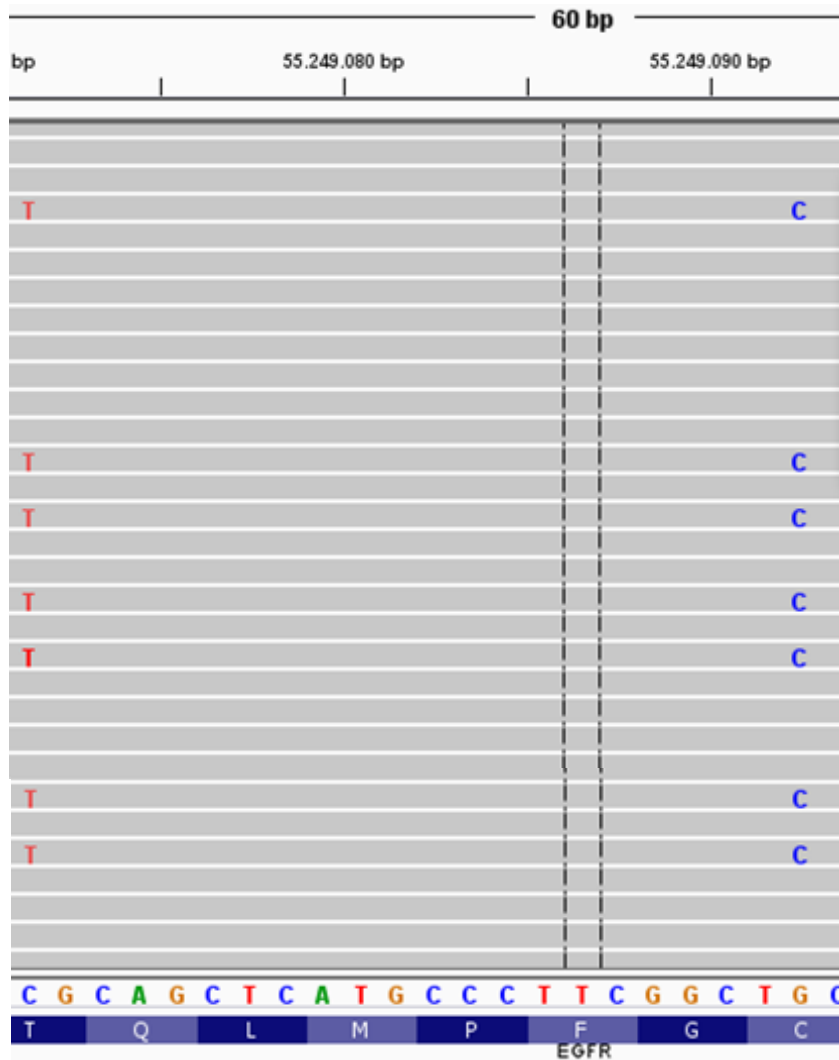
	EGFR V834L	EGFR L858R	TP53 R248W	EGFR T790M	EGFR C797S	PIK3CA E545K	PIK3CA E542K	TP53 R175H
Cytologie-2010 long-brush 2,1	60	56	75					
Cytologie-2014 Long spoeling 6,3	51	9	5	4				
Bloed-aug 2016 18	aanw.	1,6 (7)	3,2 (32)	3,74 (27)	3,19 (23)			
Bloed-okt 2016 21	aanw.	0,88 (12)	1,12 (30)	1,06 (20)	1,37 (NA)	0,1 (3)		

Aangegeven zijn percentages variant, (aantal unieke moleculen)
ng input DNA

Mevrouw, 57 jaar, in 2008 longcytologie: NSCLC

	EGFR V834L	EGFR L858R	TP53 R248W	EGFR T790M	EGFR C797S	PIK3CA E545K	PIK3CA E542K	TP53 R175H
Cytologie-2010 long-brush 2,1	60	56	75					
Cytologie-2014 Long spoeling 6,3	51	9	5	4				
Bloed-aug 2016 18	aanw.	1,6 (7)	3,2 (32)	3,74 (27)	3,19 (23)			
Bloed-okt 2016 21	aanw.	0,88 (12)	1,12 (30)	1,06 (20)	1,37 (NA)	0,1 (3)		
Bloed-nov 2016 17	aanw.	3,22 (27)	3,23 (62)	3,53 (58)	1,58 (26)	1,02 (24)	0,51 (12)	0,15 (2)

Aangegeven zijn percentages variant, (aantal unieke moleculen)
ng input DNA

T790M

in cis

C797S

Plasma ctDNA analyses moleculaire diagnostiek:

Patiëntenzorg (diagnostiek):

1. Patiënten met longkanker Erasmus MC en perifere ziekenhuizen
2. NSCLC patiënten waarbij geen biopt kan worden genomen:
ctDNA analyse
3. Bloed, plasma, NGS analyse ctDNA
4. 1x per 2 weken bespreking longoncologie MDO
5. Formulier wordt ingevuld door longarts: uitslag + behandeladvies

Research (pre-diagnostiek):

1. 20 NSCLC patiënten met EGFR mutatie in tumor worden prospectief vervolgd: ctDNA analyse om de 6 weken **START-TKI project**
2. Andere oncologische patiënten met al dan niet aangetoonde mutatie(s) in de primaire tumor: ctDNA analyse

Samenvatting:

- Multiplex NGS gebaseerde analyse van ctDNA mogelijk (mutaties, AI)
- Goede correlatie met digital PCR
- Combinatie met resultaten tumor analyse (mutaties)
- Voordeel simultane detectie meerdere varianten (primaire EGFR mutaties, TP53 mutaties, nieuwe) als marker voor ctDNA
- Hoeveelheid input DNA belangrijk: bepaalt gevoeligheid:
5ng: 0,25%; 20ng: 0,1%
- Single molecule tags vergroot betrouwbare sensitiviteit tot 0,1% allel frequentie.
- Negatieve controles essentieel:
achtergrond mutatie- en positie-afhankelijk.

- Pathologie, moleculaire diagnostiek:

Ronald van Marion

Peggy Atmodimedjo

Erik Jan Dubbink

- Longziekten: Prof dr. Joachim Aerts
- Interne Oncologie: Dr. Maurice Jansen
- Klinische Chemie: Prof. dr. Ron van Schaik
Evert de Jonge